Donderdag 24 Februari 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang. No. 4140

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 2.00 per maand [Aruba ƒ 2.50] bij vooruitbetaling
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Noordamerikaanse vloot valt de Marianen aan.

Westelijk deel van Nieuw Britannië in Geallieerde handen.

U.S.A.-Congres verzet zich tegen Roosevelt.

AANVAL OP DE MARIANEN.

De Noordamerikaanse Marine maakt bekend, dat vliegtuigen van vliegdekschepen de Marianen eilanden hebben aangevallen. Honderden vliegtuigen deden bommen neerregenen op de eilanden Saipan en Tinian in de Marianen, op ongeveer 2000 kilometer ten Zuiden van Tokio. Gelijktijdig maakte Admiraal Chester W. Nimitz bekend, dat de verovering van de atol van Eniwetok voltooid is. Het eiland Parry in de atol van Eniwetok werd Dinsdagmiddag veroverd. Het vijandelijke garnizoen op de atol van Eniwetok bedroeg 3000 manschappen: duizend man elk op Eniwetok, Parry en Engebi.

Een zegsman van de vloot deelde mede, dat op zijn minst 28 vijandelijke manschappen gevangen genomen werden op Eniwetok en Engebi. Er werden geen cijfers verstrekt over Engebi.

Saipan in de Marianen is een belangrijke Japanse haven en de vliegers hebben misschien veel vijandelijke schepen aangetroffen in de ankerplaats. Of er veel oorlogsschepen onder waren is een vraag naar welk antwoord slechts gegist kan worden.

Het is echter waarschijnlijk, dat er zich enkele vlooteenheden bevonden te Saipan omdat het zo dicht bij Japan zelf ligt en er zijn herhaaldelijke aanwijzingen geweest, dat Japanners hun krachtigste vlooteenheden hebben [redacted] van eigen land.

Saipan is het meest belangrijke eiland in de Marianen. Het ligt op 190 kilometer ten Noorden van Guam, het Noordamerikaanse eiland dat in het begin van de oorlog door de Japanners werd veroverd. Gecoördineerde aanvallen door vliegtuigen met bases op het land op de Japanse luchtbases Ponape en Kusaie in de Carolinen werden uitgevoerd door Liberators van de 7e leger-luchtmacht op 21 Februari. Ook werd gemeld dat Liberators van de marine Nauru in de Stille Zuidzee hebben aangevallen en dat vliegtuigen van het leger en de marine hun aanvallen voortzetten op niet nader genoemde atollen in de Oostelijke keten van de Marshall-groep. (Pearl Harbor, (AP) 23.2).

Charles McMurtry meldt nader uit Pearl Harbor, dat de vliegdekschepen, welke de Marianen hebben aangevallen, werden uitgezonden door Schout bij Nacht Marc A. Mitscher, die Truk de vorige week aanviel en de aanval van 1942 op Tokio mogelijk maakte. Hierdoor is duidelijk de aanvalskracht van de Noordamerikaanse vloot getoond. Uit de haven van het eiland Saipan was het, dat de Japanse vlooteenheden uitvoeren voor de volkomen mislukte aanval op Midway. Tinian, dat evenzo aangevallen werd, heeft ook een vlootbasis (Pearl Harbor, (AP) 24.2)

SUCCES OP NIEUW BRITANNIË.

Noordamerikaanse soldaten en mariniers hebben alle vijandelijke weerstand in het Westelijk deel van Nieuw Britannië opgeruimd en een grote opening geslagen in de Japanse defensieboog in de Stille Zuidzee welke een jaar geleden in sommige kringen als onbreekbaar werd beschouwd. Generaal MacArthur maakte bekend, dat de mariniers uit de sector van Kaap Gloucester aan de Noordkust aansluiting hebben gemaakt met de soldaten die oprukten van het schiereiland van Arawe in het Zuiden en dat het Westelijk deel van het eiland volkomen in Noordamerikaanse handen is. Het glorieus besluit van de campagne welke begon op 15 December met de landing te Arawe en welke het leven van 7000 Japanners kostte, betekent, dat MacArthur een opening van 300 kilometer gemaakt heeft in de vijandelijke defensie-boog van Java tot Rabaul (Nieuw Britannië) waardoor de Gealieerden in Noordelijke richting zouden kunnen optrekken. De Japanners hebben bijna twee jaren tijd gehad om deze linie te versterken. (Gealleerd Hoofdkwartier in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan (AP) 24.2)

OPPOSITIE TEGEN ROOSEVELT.

Sentaor Alben Barkley, de Democratische leider in de Senaat, heeft zijn ontslag aangeboden als protest tegen Roosevelts weigering om een belasting ontwerp, waardoor 2.315.200.000 dollar zou worden opgebracht, te bekrachtigen. In een redevoering voor de Senaat waarbij hij letterlijk schreeuwde zo hard hij kon, noemde hij het optreden van den President een „opzettelijke en berekende aanval op de eerlijkheid en integriteit van het Noordamerikaanse Congres". Hij zeide, dat de President opzettelijk het Congres wilde kleineren.

„Twaalf jaar lang heb ik naar mijn beste kunnen de vlag van Franklin Delano Roosevelt gedragen", zeide Barkley. „Gedurende de laatste zeven jaren heb ik de vlag van het Bestuur gedragen als leider van de meerderheid in de Senaat. Gedurende deze jaren heb ik die vlag met trots gedragen omdat ik dacht, dat President Roosevelt persoonlijk een dynamische leider was in het historisch conflict waarin dit land en de wereld gewikkeld zijn".

Zich wendende tot zijn collega's riep Barkley: „Als het Congres der Verenigde Staten enig zelfrespect heeft zal het zijn 'veto' tenietdoen en dit belastingontwerp tot wet maken".

Een krachtig applaus steeg op uit de Kamer toen Barkley zijn rede beëindigde. Talrijke leden van het Huis van Afgevaardigden, die achter in de zaal stonden, deelden in het applaus. „Ik ben van degenen die den President verzocht hebben dit ontwerp niet te verwerpen", aldus zeide Barkley. „Ik heb hem niet alleen aangeraden het niet te verwerpen; ik heb het hem gesmeekt. Ik geloofde toen niet en ik geloof nog niet dat het veto dat hij het Congres heeft toegezonden, gerechtvaardigd is".

Barkley maakte bekend, dat hij een conferentie van de Democratische meerderheid bijeengeroepen heeft voor Donderdag 10.30 uur om een opvolger van hem te kiezen en dat dan zijn aftreden van kracht zal worden. Senator Bailey, een Democraat van North Carolina, voorspelde, dat Barkley's aftreden niet aanvaard zal worden bij de conferentie (Washington, (AP) 23.2).

ANTHONY EDEN VOOR HET LAGERHUIS.

Anthony Eden maakte voor het Lagerhuis bekend, dat Groot Britannië en de Verenigde Staten een reeks verzoeken gedaan hebben aan Spanje om zich nauwlettender aan de verplichtingen te houden welke zijn onzijdigheid meebrengt en dat „thans onderhandelingen gevoerd worden in Madrid".

Eden, die namens de regering sprak bij de oorlogsdebatten in het Lagerhuis, zeide, dat de Duitse spionnage in Tanger een der punten is welke op het tapijt zijn gebracht.

„Wij hebben nooit iets anders van Spanje gevraagd dan zijn stricte onzijdigheid" zo zeide de Secretaris van Buitenlandse Zaken. „In de donkere dagen van de oorlog toen wij geheel alleen stonden was de houding van de Spaanse regering om onzen vijanden geen doorgang door Spanje te verlenen van grote hulp; en evenzo bij de bevrijding van Noord-Afrika. Maar met het verlopen van de tijd hebben wij het juist geacht de aandacht der Spanjaarden te vestigen op zekere practijken waardoor zij de Duitsers helpen".

Eden zeide voorts: „Een der grote voordelen, welke wij zullen halen uit de verrichtingen op het strandhoofd van Anzio is de les, die wij erdoor leren in de moeilijkste vorm van de oorlogvoering: de amphibie-oorlog".

Hij deelde aan het Huis mede, dat hij het bemoedigend nieuws had dat het Franse Comité voor de Nationale Bevrijding zijn basis verbreedt en aan gezag toeneemt, terwijl het een grotere eensgezindheid toont. Hij voorspelde een grotere deelneming der Franse strijdkrachten aan de komende campagne. Hij beschreef het Franse leger in Noord-Afrika als „reeds formidabel". „Een der machtigste slagschepen in de wereld — de Richelieu — werkt op het ogenblik samen met de Gealieerde vloot".

Eden deelde mede dat wat Churchill gisteren zeide over zijn instemming met de mening van Stalin, dat Polen een compensatie moet krijgen ten koste van Duitsland in het Noorden en het Westen „werd gezegd met goedkeuring van zijn collega's in het cabinet en de politiek der regering vertegenwoordigde".

„Wij gaan geen geforceerde of onnatuurlijke interpretatie toepassen op het Atlantische Handvest. Wat de Premier zeide was dat Duitsland geen recht zal hebben zich te beroepen op het Atlantisch Handvest om de zegevierende mogendheden te beletten territoriale herzieningen te maken ten koste ervan".

Eden wilde nog één verzekering geven aan het Huis: „Noch op de conferentie te Moskou noch op die van Teheran heeft Groot Britannië zich gebonden tot het beperken van zijn belangen in Europa. Wij hebben geen overeenkomst gemaakt over bepaalde invloedssferen. Men heeft ons niet gevraagd over bepaalde invloedsspheren tot overeenstemming te komen" (Londen, (AP) 23.2).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 23 Februari vervolgden onze troepen ten Zuid-Westen en Zuiden van Luga hun offensieve gevechten waarbij zij de vijandelijke weerstand braken en Strugikrasnye, districtscentrum van het Leningrad-gebied en een groot spoorwegstation, veroverden. Ook werden in de gevechten meer dan 30 andere plaatsen veroverd.

Ten Zuid-Westen van het Ilmenmeer vervolgden onze troepen hun succesrijk offensief en veroverden zij in de gevechten meer dan 150 plaatsen en 5 spoorwegstations. Onze troepen, die de vijandelijke weerstand overkwamen, bereikten de stad en het grote spoorwegknooppunt Dno en zijn in straatgevechten gewikkeld om de Noordelijke en Oostelijke buitenwijken van de stad.

Ten Noord-Westen en Westen van Krivoi Rog vervolgden onze troepen hun offensieve gevechten en veroverden zij verschillende plaatsen.

In andere sectoren van het front vonden verkenningen plaats en werd artillerie- en mortiervuur gewisseld. Op enkele punten vonden gevechten van plaatselijk belang plaats. Op 22 Februari ontwrichtten of vernielden onze troepen op alle fronten 140 Duitse tanks. 20 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur.

In de nacht van 23 Februari hebben onze vliegtuigen een massa-aanval gedaan op de Finse havenstad Aabo (Turku) en de militaire en industriële doelen in de stad gebombardeerd. Als gevolg van het bombardement braken vele branden uit, welke vergezeld gingen van ontploffingen. Bijzonder grote branden en grote ontploffingen werden gezien in het gebied van de scheepsbouwwerven en werktuigkundige fabrieken alsook in de buurt van de vijandelijke pakhuizen. 4 Onzer vliegtuigen keerden niet naar hun bases terug.

Er zijn berichten verschenen in de buitenlandse pers, waarin wordt beweerd, dat Russische vliegtuigen bommen geworpen hebben in het gebied van Stockholm. Al deze berichten zijn niet in overeenstemming met de feiten. Er zijn geen Russische vliegtuigen geweest in het gebied van Stockholm en dientengevolge konden zij geen bommen geworpen hebben in dat gebied" (Moskou, (AP) 23.2).

HET VERLIESPERCENTAGE VAN DE 8e LUCHTMACHT.

De Noordamerikaanse 8e luchtmacht maakte bekend, dat zij de verliezen aan bommenwerpers heeft kunnen houden tot een gemiddelde van 3.1% sedert de Noordamerikaanse luchtoorlog tegen Duitsland begon in Augustus 1942. Het is de eerste maal dat dergelijke cijfers werden bekend gemaakt. Voorts werd gezegd, dat van 1 Februari tot 22 Februari van dit jaar — een periode waarin meer vluchten werden uitgevoerd dan in enige andere volle maand in de geschiedenis der Noordamerikaanse verrichtingen in Europa — het verliespercentage voor de bommenwerpers is verminderd tot 2.2% (Londen, (AP) 23.2).

STAAT VAN BELEG IN DE PHILIPPIJNEN.

De Japanse radio van Manilla deelde mede, dat de staat van beleg is afgekondigd in de Philippijnen „na de aanvaarding van nieuwe dictatoriale machten door José Laurel, den marionetten-president (New York, (AP) 23.2)

DE REGERING GRIJPT IN.

President Roosevelt heeft opdracht gegeven aan den Secretaris van Oorlog, Henry Lewis Stimson, om de gemeentelijke waterleiding en lichtvoorziening van Los Angeles, welke door stakingen belemmerd worden, over te nemen (Washington, (AP) 23.2).

Het nieuws van vandaag.

Het offensief van de Noordamerikaanse vloot tegen de Japanse bases in de Stille Oceaan wordt voortgezet. Nadat de hoofdbasis Truk ten minste tijdelijk geneutraliseerd werd heeft de vloot zich begeven naar de Marianen, veel Noordelijker en dichter bij Tokio. Hier hebben honderden vliegtuigen van de vliegdekschepen de belangrijke Japanse bases Saipan en Tinian aangevallen

De Marianen zijn een eilanden groep in het Westelijk deel van de Stille Oceaan.

Zij werden in 1521 door Magalhaes ontdekt en door hem Ladrones of Dieveneilanden genoemd. Later werd er de naam aan gegeven van de weduwe van Koning Philips IV.

Er zijn ongeveer 4000 bewoners, afgezien van de Japanners en de totale oppervlakte is 626 vierkante kilometer. Behalve Guam, dat door de Verenigde Staten werd geannexeerd, werden de eilanden in 1899 door Spanje aan Duitsland verkocht.

Na Wereld oorlog I kwamen zij aan Japan. De jaarlijkse regenval is er 2100 mm, bijna viermaal zoveel als op Curaçao. De temperatuur verschilt niet veel met die van hier. Er zijn echter talrijke stormen wel 60 per jaar, die grote verwoestingen aanrichten. Deze stormen heten taifoens. Van de oude bewoners, de Chamorro's, die een hoge trap van beschaving hebben bereikt, is nog de kleinste helft over.

Ook andere doelen dan de Marianen zijn in de Stille Oceaan gebombardeerd en in de Marshall-groep is de verovering van de atol van Eniwetok voltooid.

In het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan is het Westelijk deel van het eiland Nieuw Britannië thans geheel in handen der Geallieerden.

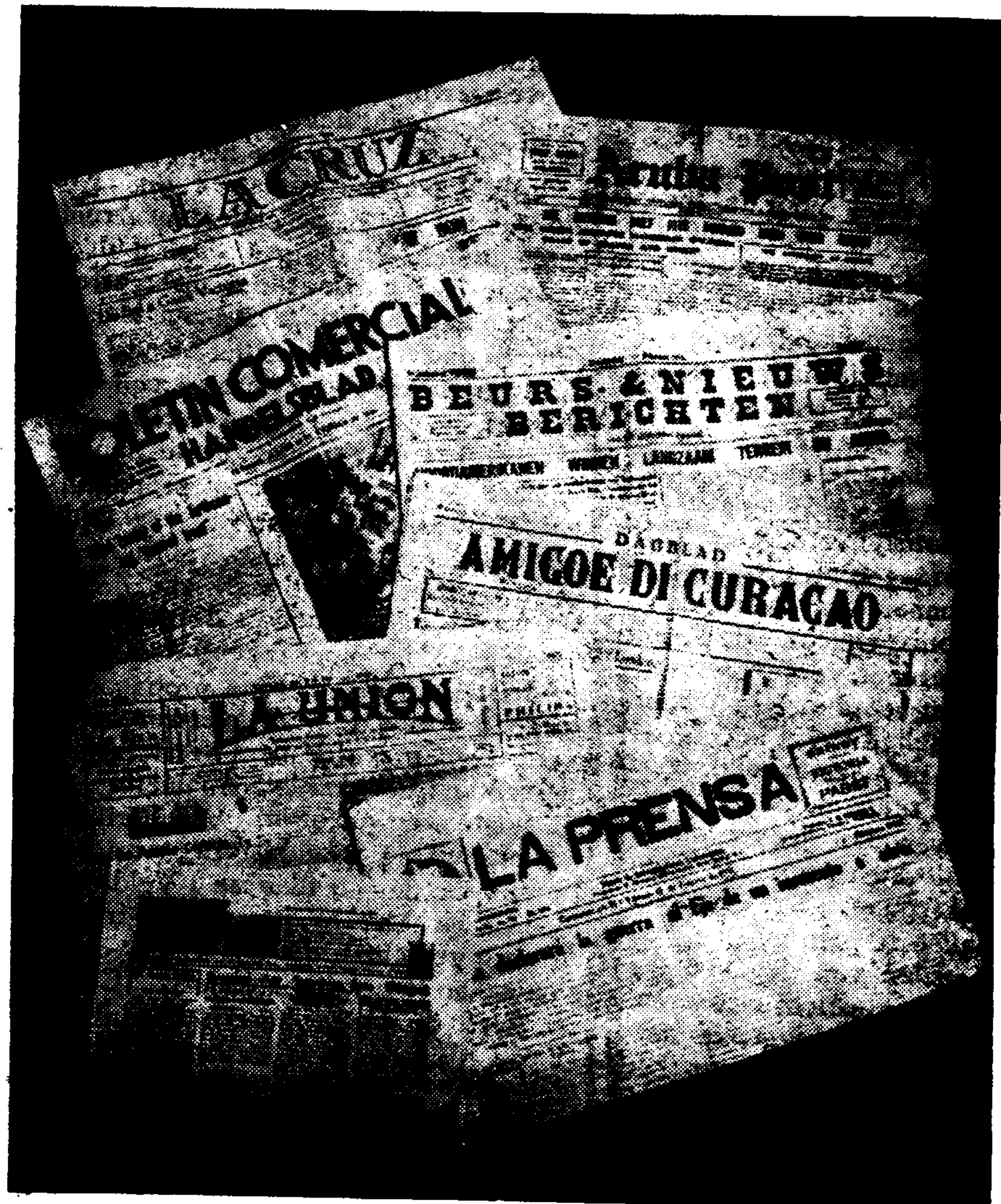
Dit werd officieel door Generaal MacArthur bekendgemaakt. Hiermede is de Japanse defensie-linie tussen Java en Nieuw Britannië practisch doorbroken.

In Rusland duurt de opmars van het Rode leger gestadig voort in Noorden en Zuiden.

Er vinden thans straatgevechten plaats in Dno, het belangrijke spoorwegknooppunt aan de lijn Leningrad-Vitebsk en Staraya-Russa-Pskov.

In Italië deden de Duitsers plaatselijke aanvallen op het strandhoofd ten Zuiden van Rome. Anders is er niet veel te melden van het Middellandse Zeegebied met uitzondering van luchtaanvallen, waaronder een op de vliegtuigfabrieken te Steyr in Oostenrijk.

In de Verenigde Staten is President Roosevelt in open conflict met het Congres door het verwerpen van een belastingontwerp. Senator Alben Barkley, de Democratische leider in de Senaat, heeft openlijk den President gelaakt en men verwacht, dat Barkley ten volle door zijn collega's gesteund zal worden.



ALLE DAG- EN NIEUWSBLADEN VAN CURAÇAO. Zes dagbladen en twee wekelijkse nieuwsbladen voorzien thans veeltalig Curaçao van nieuws: La Cruz in het Papiament, de Aruba-Post (het enige dagblad van het gebiedsdeel Aruba) in het Engels en Nederlands, de Boletin Comercial in het Spaans, Engels, Nederlands en soms in het Papiament. De Beurs- en Nieuwsberichten is een van de weinige eentalige bladen van ons staatsdeel, Dagblad Amigoe di Curaçao bevat ook alleen Nederlands, La Prensa Spaans en Nederlands. La Union, een weekblad, Papiament en Nederlands. Links onderaan ziet men het unicum: het legerdagblad van de Noordamerikaanse troepen alhier. Er bestaan slechts twee zulke Noordamerikaanse legerdagbladen: op Curaçao en in Noord-Afrika. De samenwerking met de Redactie van Dagblad Amigoe di Curaçao heeft dit blad mogelijk gemaakt.

Bij het 60-jarig Jubileum van N. J. K. en Amigoe di Curaçao.

De oorlog, die zovele kwade dingen, over de aarde gebracht heeft, is toch in zoverre reeds thans merkbaar goed geweest in zijn gevolgen voor Curaçao, dat dit staatsdeel, voordien door het moederland miskend thans een zodanige plaats in het bestel van ons Koninkrijk heeft ingenomen, dat het tot een van de centra van Nederlands leven is geworden. Geleerden, schrijvers en mensen die anders nooit naar Curaçao zouden zijn gekomen, zijn hier op bezoek geweest en verschillenden zijn hier gebleven, in de regel tot hun grote tevredenheid. Het is juist het kenmerk, van werkelijk eminente personen dat zij het goede weten te zien in onze kleine en daardoor zo gecompliceerde samenleving. Verschillende grote maatschappijen en ondernemingen plaatsten haar zetels naar ons vrije Nederland over. Voor de pers, die bij het begin des oorlogs eerder uitmuntte door quantiteit dan qualiteit, is de oorlog vruchtdragend geweest. Vandaag is het een herdenkingsdag, die in normale tijden in Nederland zou zijn gevierd: de 60ste verjaardag van de Nederlandse Journalisten-Kring. Een dag die wij met des te groter vreugde vieren omdat verschillende andere feiten uit de Nederlandse perswereld omstreeks dezelfde dag herdacht worden. Korte tijd geleden vierde de Amigoe di Curaçao zijn 60e verjaardag, een dag die in tegenstelling tot zijn 50e niet vergeten werd, maar die toch genoteerd moet worden. De Nederlandse R. K. Journalisten-Vereniging vierde haar 40e verjaardag en binnen enkele weken zal onze jeugdige broeder, de Beurs- en Nieuwsberichten, zijn 10e levensjaar aanvangen. Daarom voegt het een enkel ogenblik stil te staan bij de Nederlandse pers, die door de Surinaamse, Curaçaose kranten en Aneta wordt vertegenwoordigd. Maar tevens herdenken wij andere bladen, die welisware „buitengaats" genoemd moeten worden, maar die toch ook een belangrijke rol vervullen in de verbreiding van de Nederlandse gedachte. Ten eerste de oorlogsbladen, wier nut boven alle twijfel staat en die men node zou missen, maar die toch veelal vastgekoppeld zitten aan de belangen van grote maatschappijen die ze financieren, waardoor ze steeds min of meer eenzijdig zijn, en ten tweede zijn daar de reeds lang bestaande bladen in de Nederlandse taal, die organen waren van Nederlands sprekende gebieden buiten ons Koninkrijk, bijv. Zuid-Afrika, nederzettingen in Noord- en Zuid-Amerika e. a. en wier Nederlandsgezindheid gelukkig in deze ure der beproeving weer meer naar voren treedt.

In een historisch vertoog zal in de komende dagen de geschiedenis van de Curaçaose pers worden behandeld. Het begin eener systematische sommaire ervan vindt men op de vierde bladzijde in dit blad.

Heeft de oorlog op velerlei gebied ons Staatsdeel gemancipeerd, ook voor de pers is hij goed geweest. Twee nieuwe dagbladen begonnen, Het Nieuws in Suriname en de Amigoe di Curaçao in Curaçao. Een gouvernementspersdienst werd gevestigd in de hoofdsteden der beide staatsdelen en het is mede dank zij hun dat de pers ook bij de officiële instanties enige schuchtere erkenning erlangde. Was de journalistiek hier in vele opzichten een bijbaantje, thans is het een vak geworden. Laten wij Suriname voor meer bevoegden, van Curaçao kan getuigd worden, dat zijn pers zich meer bewust is geworden. Van de onwaardige vitterijen en goedkope polemieken van het vrijmetselaarsblad De Vrijmoedige en het katholieke scheldblaadje La Luz is de Curaçaose pers opgegroeid tot een waardig peil. Er zijn vele dingen te verbeteren, dat is waar, doch wie bladen van 10 jaar geleden met die van thans vergelijkt, kan verheugd zijn.

De Curaçaose pers klom op tot een zodanig peil, dat toen onze collega Bloch van het Handelsblad het initiatief nam tot oprichting van een persvereniging, het plan van onzen anderen collega Elias om tot overplaatsing van de zetels van de N.J.K. en N.R.K. J.V. over te gaan wel vermetel leek (en was), maar de Curaçaose journalisten toch besluiten konden het te doen. Daardoor is de Nederlandse pers ook organisatorisch thans op Curaçao gecentraliseerd.

Niet dat de Curaçaose journalisten

zich gelijk willen stellen met het moederland, maar wel, dat zolang de coryheeën der Nederlandse journalistiek, waarvan wij er thans één als gouverneur in ons midden hebben, moeten zwijgen, op Curaçao de fakkel zal worden brandende gehouden met de gebrekkige middelen die dit te lang door het moederland verwaarloosde rijksdeel ter beschikking staan. Curaçao paraat houden is de taak der Pers. Dat is een deel der oorlogsinspanning. Curaçao toonde een wonderlijk initiatief op het gebied der periodieke pers. Vóór in Indië de Fakkel uitkwam, lag hier **De Stoep** op tafel, vóór in Indie het Nieuw-Neerlandia werd uitgegeven, circuleerde Curaçao's **Neerlandia** over de aardbol. Toen de dagbladpers uit het moederland wegbleef zag de katholieke missie haar taak en voegde haar deel bij de taak der oorlogsinspanning door van de **Amigoe di Curaçao** een dagblad te maken. een daad waarvoor na de vestiging van de Katholieke Journalistenvereniging alhier aan Zijne Hoogwaardige Excellentie het erelidmaatschap werd aangeboden. Toen onze collega Dr. P. A. Kasteel tot gouverneur verheven werd werd terstond het totalitaire monster der censuur afgeschaft. Wel is waar is Zijne Excellentie niet gemakkelijk voor de pers en is het thans moeilijker om ronduit te schrijven dan gedurende de censuurperiode, doch hoezeer wij hieronder gebukt gaan, Dr. Kasteel kent als journalist de pers maar al te goed en ten aanzien van degenen die Hem in dit en ander opzicht critiseren, gelde dat de beste stuurlui steeds aan de wal staan. In oorlogstijd aan het hoofd van een staatsdeel van een kleine natie te staan temidden van grote naties is geen kleine taak. Wij betreuren met het recht dat de democratie ons ten aanzien van de Overheid garandeert vele maatregelen doch in een tijd als de onze, geldt slechts: als één man rondom den Landvoogd, d.i. rondom de Koningin, die Hij vertegenwoordigt. Is en blijft het de taak van de pers om in een ander verband dan dit in de volksvertegenwoordiging plaats vindt de dankbaarheid en grieven des volks aan de voeten van Zijne Excellentie neer te leggen en ontstaat hieruit soms een zekere wrijving tussen overheid en pers des te dankbaarder mogen wij zijn dat Zijne Excellentie het erelidmaatschap van de N.J.K. heeft aanvaard en zodoende dus ook als Gouverneur — dus in een functie die juist door de pers vaak besproken moet worden — haar journalistieke hart niet verloochent.

Curaçao's plaats in ons Koninkrijk is belangrijk. Wel worden de economische belangen en de materiële welvaart naar voren gehaald, doch de ideologische betekenis van ons staatsdeel is veel groter dan de millioenen die Curaçao op de begroting kan plaatsen. En in ideologisch opzicht behoeft men zich hier niet te schamen. Hoezeer de Curaçaose eilanden ook door het moederland verwaarloosd werden en hoe gebrekkig men in officiële kringen ook thans nog op de hoogte is van de beide vrije delen des rijks, **Curaçao was paraat.** Niet alleen nam het op vele gebieden initiatief, maar voegde het daden bij woorden. Daar is de Pers, daar zijn de fondsen. Het was paraat in zijn oorlogsbewustzijn getuigen de schutterij en de offers die de bevolking brengt. Curaçao's paraatheid is nog meer te prijzen, omdat onze bevolking haar gemoederen niet liet opzweren tot die oorlogspsychose, die elders onontkoombaar is en die sommigen ter verwarring van het nuchtere denken ook getracht hebben hier in te voeren. Het rustige Curaçao helpt ons Koninkrijk. **Door Curaçao steekt ons Koninkrijk uit boven de andere overrompelde landen en die geen plek hadden waar in rust en daardoor meer effectief aan het na-oorlogse vraagstuk kon worden gewerkt.** Dat is het belang van Curaçao en het zij met ere gezegd, dat de pers over het geheel zowel in Suriname als Curaçao niet toegaf aan de op haar geoefende druk tot propaganda, die goedkope soort van betaalde patriotiek, maar dat het voorlichting heeft gegeven in nationale zin, dat is óók propaganda maar in de goede, in nobele zin. Het moet erkend dat deze goede, oprechte soort van propaganda voor de oorlog te veel verwaarloosd werd. De Curaçaose pers heeft zowel in rechtse als linkse bladen hierin de o.i. juiste weg gekozen. Wij herinneren ons uit de rijke historie van ons Koninkrijk de Tiendaagse Veldtocht toen de lucht vol was van holle frazen en voze gedichten die ons thâns doen glimlachen en vaak schateren. Curaçao heeft de naam van ons Koninkrijk hoog gehouden door hieraan niet toe te geven. De Curaçaose pers, 5 dagbladen, 2 wekelijkse nieuwsbladen en een aantal week- en maandbladen van velerlei pluimage en strekking heeft hieraan medegewerkt. Zij heeft niet de karakterloosheid beoefend door zelfs in het naar haar oordeel en geweten kwade slechts het goede te zien of door met de wind der politieke opportuniteit mede te draaien, maar zij heeft critiek geoefend, soms fel, soms heel fel. Persoonlijke offers zijn in enkele kringen hiervoor gebracht, het gevolg van de vrije oefening der critiek in een kleine soms rancuneuze gemeenschap. Maar waar het Nederland gold heeft zij in de bres gestaan voor de nationale zaak. Daarin schoot geen blad te kort. Daarin bestond er een uitnemende samenwerking zowel tussen de bladen onderling als met de gouvernementspersdienst. Dat is de betekenis van de Curaçaose pers in deze oorlog. Zo zal zij bewaard blijven, haar ter eer en ons vierdelig maar ene Nederland ten zegen. Dat Nederland en Curaçao één zijn en in hun verscheiden aard toch ondeelbaar, heeft de Curaçaose pers in vier jaren oorlogstijd, zowel in rechtse als linkse bladen aangetoond.

Curaçao.

DEFILÉ IN HET STADION.

De tweede dag van het bezoek van H.K.H. Prinses Juliana, op **Zondag 27 Februari a.s.** dus, heeft de grote huldebetoging, het defilé van alle mogelijke organisaties in het stadion plaats.

De verschillende biezonderheden werden reeds zoveel mogelijk **bekend** gemaakt en voor zover mogelijk de verenigingen toegezonden.

Hoewel wij getracht hebben **alle organisaties** een circulaire **te doen toekomen**, bestaat de mogelijkheid dat niet alle verenigingen een uitnodiging kregen. Doch dit neemt niet weg, dat alle organisaties en verenigingen verwacht worden.

Men dient om **uiterlijk 15 uur** aanwezig te zijn, hetzij op het terrein van de C.S.C. te Scharloo, hetzij op het Mundo Nobo sportterrein te Otrabanda.

Hoewel het de goede gang van zaken zou bevorderen indien alle verenigingen zich opgaven is dit geen absolute vereiste tot deelneming. Verenigingen die de laatste dag nog mochten beslissen deel te nemen, zijn evengoed welkom als die welke zich reeds opgaven.

In het Stadion.

Het grootste gedeelte van de overdekte tribune is opengesteld voor het publiek (gratis). Om 15 uur echter gaan de deuren van het stadion die toegang geven tot de tribune dicht, waarna toegang tot het terrein op de voor het publiek bestemde plaatsen nog slechts mogelijk is door de poorten aan de achterzijde van het Stadion.

Het publiek, dat ongetwijfeld in grote getale zal opkomen wordt verzocht zich te houden aan de aanwijzigingen van de politie alsmede aan die van de personen belast met de organisatie.

Tevens doen wij een beroep zowel op de deelnemers als op het publiek **na afloop** van de demonstratie, dus **na** het Wilhelmus, op hun plaats te blijven, totdat Hare Koninklijke Hoogheid naar de auto van Hoogstderzelver Gastheer het stadion verlaten heeft.

Mede in verband met de maatregelen die de politie zal nemen teneinde het verkeer in goede banen te leiden en een vlotte gang van zaken mogelijk te maken, raden wij het **publiek** aan vóór 15 uur in het stadion aanwezig te zijn.

Een beperkt aantal uitnodigingen is verzonden aan officiële personen, hoogwaardigheidsbekleders etc. Doordat de datum geheim gehouden werd, kon deze niet vermeld worden op de uitnodiging. Men gelieve daarom voor „Het Defilé" te lezen „Het defilé op Zondag 27 Februari 1944". Ook houders van deze kaarten dienen **vóór 15 uur** aanwezig te zijn. Toegang zal uitsluitend worden verleend op vertoon van uitnodigingskaart.

Houders van kaarten dienen de hoofdingang binnen te **komen.**

Het spreekt vanzelf dat de tribune niet alle toeschouwers voor deze gelegenheid kan bergen. Daarom is op het terrein **achter** het oostelijk doel, — dus de ingangen waar men van de stadskant het eerste aankomt, — een groot terrein vrijgemaakt, vanwaar het publiek een goed uitzicht heeft op het gebeuren.

ONTVANGST H.K.H. PRINSES JULIANA IN HET SURINAME-DORP.

Wij lezen in „De Stem":

Naar aanleiding van het aanstaande bezoek van H.K.H. Prinses Juliana werd in de vergadering van de Dorpscommissie op Woensdagavond 16 Februari l.l. het volgend programma vastgesteld. Het is niet onmogelijk dat dit naderhand enkele wijzigingen zal ondergaan.

De Prinses rijdt het „Surinamedorp" (nieuwe naam voor het Surinamerskamp op Suffisant — Red. Amigoe) binnen over het voetbalterrein heen en houdt stil voor het tweede doel. Hier stellen zich de Surinaamse kinderen **op.**

De meisjes zullen gekleed moeten zijn in een witte jurk met **oranje** sjerp en de jongens zullen gestoken zijn in een witte kleding met een oranjedoek om de lendenen. Deze kleding zal door de Dorpscommissie zeer op prijs gesteld worden.

Bij onze kinderen zullen zich voegen twee Surinaamse dames in nationale kleederdracht (kotomissie). Het terrein zal worden afgezet en de bewoners zullen zich achter deze afzetting moeten bewegen. Van de poort af stellen zich de verschillende verenigingen op in twee rijen, zodat dus een erewacht voor de Prinses gevormd wordt bij het naar binnen rijden. Voor de poort wordt er een ereboog aangebracht met de inscriptie „WELKOM" en daarboven een kroon met de letter „J" in het midden. Boven de poort zullen twee Nederlandse vlaggen wapperen. De beide pilaren zullen oranje geverfd worden, aan weerszijden van het voetbalterrein zullen om de 2½ meter vlaggen geplaatst worden. De Dorpscommissie stelt zich ook op het terrein.

De kinderen zullen enige liederen zingen. Na het tweede lied zal de Prinses door twee der meisjes twee ruikers worden aangeboden. Na de huldiging begeven de kinderen zich naar het Clubgebouw om daar te worden getracteerd. Van 17 uur tot 20 zullen zij dan dansen. De dansvloer, welke pas betegeld is, zal dan van 21 uur tot 3 uur in gebruik komen van de volwassenen.

DE FAKKELOPTOCHT.

Het gaat goed met de fakkeloptocht. Meer deelnemers geven zich geregeld op en ongetwijfeld zullen er nog volgen. Niettemin is de ring om het Waaigat nog niet gevuld en de Commissie rekent er op, dat nog enige inschrijving dit doel zullen doen bereiken.

Op Dinsdag as. zullen de inschrijvingen moeten worden gesloten en derhalve wordt het dringend verzoek aan verenigingen, die van plan zijn mede te doen aan deze afscheidshulde van Curaçao aan de Prinses, gedaan niet tot het laatste ogenblik te wachten, doch zich zo spoedig mogelijk op te geven bij de Gouvernementspersdienst (tel. 1724). Reeds kan worden medegedeeld, dat de Commissie de beschikking heeft over meer dan 800 fakkels, die uiteraard gratis aan de deelnemers zullen worden uitgereikt.

En nogmaals wordt de aandacht er op gevestigd dat de stoet een zeer ordelijk verloop zal hebben. Achter de stoet kan natuurlijk iedereen zich aansluiten die dit wil, maar in de stoet zelf zullen alleen zij worden toegelaten, die zich daartoe hebben opgegeven.

FACSIMILE van het eerste nummer van La Luz, 27 Juni 1899. Zoals men ziet was niet elk blad in luxe gewaad en vooral voor een eerste- nummer is dit een merkwaardige uitgave. De ware afmetingen zijn weinig groter, slechts 9 x 19 cm. Het is met een drukkerijdoos gedrukt met stempelkussen-inkt. De bovenste strep is in werkelijkheid van rood potlood, de onderste met blauw potlood erop gezet. De druk was slecht, wat op het cliché niet te lezen is, is dit op het oorspronkelijke exemplaar.

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	9660
2e prijs	7970
3e prijs	11199
4e prijs	1785

NEDERLAND — SANTO DOMINGO.

Gisteren zijn via Curaçao naar Santo Domingo vertrokken de Heren Dr. Arthur Methöfer, Gezant te Caracas, Schout-bij-nacht J. A. Meyer Ranneft, marine-attaché aan het Nederlandse gezantschap te Caracas, aan wien hier werd toegevoegd Adjudant Reinard Zalentijn. Deze trits gaat ons Koninkrijk vertegenwoordigen bij het eerste eeuwfeest van onzen Bondgenoot Santo Domingo.

Namens Curaçao zijn eveneens vertrokken de Heren Dr. W. C. de la Try Ellis en John Menge.

AFSCHEID VAN DEN P.G.

Het Hof van Justitie heeft hedenmorgen omstreeks 10 uur in een plenaire zitting afscheid genomen van den vertrekkenden Procureur Generaal Mr. Thys van der Laan, die zoals men weet als Luitenant Kolonel zal worden toegevoegd **aan het Hoofdkwartier** van Admiraal Lord Louis Mountbatten in het Verre Oosten.

De President, Dr. Cornelius Süthoff, richtte het woord tot den Heer van der Laan en memoreerde in het kort de verhouding welke steeds bestaan heeft tussen het Hof en den Procureur Generaal, Hij hoopte dat de Heer Van der Laan een prettige werkkring zal vinden en veel zal kunnen doen voor de bevrijding van Nederlands Oost Indië.

De Officier van Justitie, Willem F. M. Lampe, sprak toen namens het Openbaar Ministerie en sloot zich ten volle aan bij de woorden van den President. Namens **de balie sprak de Practizijn** Lodewijk O. Lampe.

De Heer Van der Laan bedankte allen voor de hartelijke woorden en goede wensen. Hij zeide een prettige samenwerking te hebben gehad met het Hof en het spijt hem werkelijk dat hij Curaçao vaarwel moet zeggen. Maar eenmaal geroepen zijnde voor een zeer belangrijk werk moet hij hieraan gevolg geven.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Bewakingsdienst.

In verband met het deelnemen aan de parade op Maandag 28 Februari a.s. verzamelen om 7 uur precies in de Oranjestraat nabij het Firestone Service Store. (A. D. Capriles & Co.)

Tenue: wachttenue met zwarte oas draagriemstelsel, veldmuts geweer en bajonet, bruine of zwarte schoenen, alarmfluit.

Politiedienst.

Heden 24 Februari om 17 uur oefening voor die **Politie-Burgerwachters,** welke niet hebben deel genomen aan de gehouden oefening op Zaterdag en Zondag l.l.

Deze oefening is verplicht!

Tenue: wachttenue met revolver, klewang en gummuistok. Geen geweer!

TWEEDE PAGINA van La Luz. Let op de gebrekkige letters, zoals cOurant. Het tweemaal per week verschijnende blad (à f 0.05 per maand) had zo'n succes, dat het volgende nummer, van 2 Augustus, al op groter formaat gedrukt was en opeens f 0.75 per maand kostte.

ARUBA

RECHTSZITTING.

In een buitengewone openbare terechtzitting werd op Dinsdag 8 Februari een prijsopdrijvingszaak behandeld tegen den Venezolaan F.D.L., die niettegenstaande bij Gouvernementsbeschikking de maximumprijs voor vis „Carito en alle andere kleine vissen" op f 0.65 per kg. was bepaald, dit naar reden van f 0.75 heeft verkocht, of te koop heeft aangeboden.

De verdachte voerde aan dat hij dit gedaan heeft uit onbekendheid met gewichten en met de prijzen, of eigenlijk omdat hij te dom is. **Twee getuigen** gaven een omstandig verslag van hun bevindingen, hebben zij als toezichtambtenaren der Economische Zaken bij de verkoop door verdachte het hem te laaste gelegde geconstateerd.

De verdachte werd veroordeeld tot f 40.— boete, bij gebrek van betaling te vervangen door 16 dagen hechtenis, zijnde de eis van het Openbare Ministerie geweest f 50.— subsidiair 20 dagen hechtenis.

De gewone openbare strafzitting vond op Vrijdagmorgen 11 Februari plaats, waar de navolgende zaken werden afgedaan:

Heling van revolver.

Omstreeks 17 April kocht F.O. van den schutter P.S. een revolver. De verdachte erkende dit voor den rechter en zeide daarbij, **dat de schutter** hem dat had aangeboden omdat hij zo graag een revolver wilde hebben, kocht hij dit. Verder bleek dat verdachte thuis ruzie had met een adspirant schoonbroer, met wie hij wilde vechten. Ook daarom zeide verdachte het aangebodene te hebben gekocht.

De getuige P.S. verklaarde na de vereiste eed te hebben afgelegd, dat hij door de Krijgsraad tot zes weken gevangenisstraf is veroordeeld terzake van diefstal van de onderwerpelijke revolver. In het begin van 1943 vroeg de verdachte hem om te proberen een revolver voor hem te krijgen. Omdat hij in geldverlegenheid zat — zijn verzoek voor kostwinnersvergoeding liet zo lang op zich wachten — besloot hij in het kamp een dienstrevolver weg te nemen en dit aan de verdachte te verkopen voor f 30.— Toen hij de revolver aan den verdachte verkocht, zeide hij aan laatstgenoemde dat hij de revolver weggenomen had aan boord van een schip, doch verzweeg dat het uit het militaire kamp was weggenomen.

Het Openbaar Ministerie vorderde tegen den verdachte een gevangenisstraf van zes weken **terzake** heling, waartoe de verdachte conform door den rechter veroordeeld werd.

Diefstal.

De 20-jarige Bonairiaan R.R.V. was op 24 November 1943 met enige vrienden op stap en bevond zich in het beruchte hotel te San Nicolas. Geld had hij niet omdat hij zonder werk was en door zijn familie van huis was weggestuurd. In gezelschap van zijn vrienden en enige vrouwelijke gasten van het hotel, ging verdachte in een huurauto naar de woning van een bekende te Savaneta, alwaar hij wist dat niemand thuis was die dag. Hij klom over de muur van de omheining forceerde een raam en naalde uit een doos, waarin de spaarduiten opgeborgen waren, de inhoud, die een groot bedrag bleek te zijn, en wel genoeg om f 25,— aan de huurauto te betalen, f 25.— aan de publieke vrouw waarmede hij op stap was en nog andere bedragen geleend aan zijn vrienden en voor uitgaven in restaurants en bars te San Nicolas.

De getuige-eigenaar van het geld, verklaarde dat zij op de bewuste 24 November 1943 naar een trouwpartij geweest is. Toen zij terugkwam, merkte zij niets, doch door de politie attent gemaakt, ging zij kijken naar het doosje waarin zij haar spaarpenningen opgeborgen had. Zij vond dit leeg. Haar vermoeden ging onmiddellijk uit naar den verdachte, die dikwijls bij haar aan huis kwam en altijd in de buurt van haar woning slenterde. Het totaal vermiste bedrag was f 375.— bestaande voornamelijk uit bankbiljetten van f 25.—.

De chauffeur van de huurauto werd ook nog als getuige gehoord, alsook een vriend die mede mocht profiteren van het gestolen geld.

Conform de eis van het Openbaar Ministerie, werd de verdachte veroordeeld tot vier maanden gevangenisstraf.

Aanrijding.

De 42-jarige L.M.I. stond terecht voor aanrijding van een vrouwspersoon op 14 September jl. Het slachtoffer bekwam daarbij verschillende verwondingen. Twee getuigen werden terzake gehoord, waarvan een — een inzittende van de aanrijdende auto — zeide niet te kunnen verklaren, daar hij niet opgelet had.

Het O.M. vorderde tegen verdachte een geldboete van f 75.— subsidiair een maand hechtenis. Over een week zal het vonnis volgen.

Rum verkoop.

In de zaak tegen V.C. werd het onderzoek nogmaals heropend teneinde enige getuigen te horen. Daartoe werd de nadere behandeling bepaald op 18 Februari.

Drie slechte dingen op Curaçao, journalistiek, collecteren en loterijbriefjes verkopen, zegt Journalist J. Camilo Palm.

75-Jarige pionier van de Curaçaose Pers over het verleden.

„Toen mijn krant mislukte, begon ik een biersalon."

„Zodra de krant gedrukt was, trok Camilo zijn baadje aan en ging weg," zei Sjon Pedro, vader van het huidige Lid van de Raad van Advies die Administrateur was bij de Drukkerij Bethencourt e Hijos, toen J. Camilo Palms „El Sol" daar verscheen.

„Ik moest wel, vertelde de 75-jarige journalist- drukker- reiziger- salonhouder- verkoper, want elke keer stuurde de Advocaat-generaal Abrahams een politie-agent om een praatje te komen maken. Ik kon over niets schrijven, maar ik schreef over de politiek van Castro (vroegere president van Venezuela), over de melk op Curaçao en over de politiek van ons gouvernement. Maar goed was het nooit en elke keer als ik bij den Advocaat-generaal binnenkwam, klonk het mij tegen: „Gij hebt gecalomniëerd, Palm."

— Dan is er dus verandering gekomen in de plaats van het matje, merkte de Amigoe-man op, die bij dergelijke gelegenheden naar de karakteristieke uitdrukking van Camilio Palm „een praatje moest gaan maken", maar in zulke gevallen bij den Procureur-generaal wordt genood.

„Daar ging ik heen, als Abrahams het niet meer af kon. Een keer ben ik er weggelopen. John Gorsira was toen Procureur-generaal en riep mij tegen: „Maar ik zal u moeten kastijden", waarop ik de kamer uitgelopen ben. De reden was, dat de Advocaat-generaal mij had willen verplichten een artikel in mijn blad te ondertekenen, hetgeen ik weigerde. Maar tot kastijding had de P. G. evenmin recht en toen hij later een politie-agent bij mij thuis stuurde heb ik hem dat laten weten.

Er blijkt in de Curaçaose perswereld ook al niet veel nieuws onder de zon te zijn. Alleen de techniek wordt volmaakt. Toch zal ieder die de scheldpartijen in de oude bladen leest concluderen, dat er wel veel verbeterd is. Palms bladen vormden hierop een uitzondering, zij waren geestig, maar op hoog peil. Daarom is de Amigoe-man ter gelegenheid van het jubileum van N.J.K. en Amigoe dezen ouden journalist gaan opzoeken. J. Camilo Palm heeft een winkel in dekens en borstels aan de Bredestraat 6, Overzijde. Hoevele bladen hij heeft uitgegeven, weet hij niet meer. Pater Euwens kwam tot 5 stuks, maar van enkele herinnert Palm zich niets. Toen hij 18 jaar oud was bruiste het journalistieke bloed en gaf hij het blad „La Ilustracion" uit, waarvan het merkwaardige was, dat het geen enkele illustratie had, doch anecdoten en novellen in het Spaans bevatte. Veel succes had onze jeugdige journalist niet, want verder dan 1 enkel nummer is hij met „La Ilustracion" nooit gekomen.

Later begon hij „El Pregonero" (— De Amigoe kwam toen ook al uit)

— Wat schreef u alzo?

„Dat was in 1909, dus er waren verschillende kranten. Je vond wat in de „Curaçaosche Courant" en daar stond altijd wel iets in om aan te vallen. Stof om te schrijven genoeg".

— De Amigoe kwam toen ook al uit.

„A ja, klinkt de Curaçaose uitroep, maar de Amigoe is een ander blad, die viel ik niet aan, daar schreef toen Pater Wahlen in. Neen, ik ga toch een Pater niet aanvallen. De Amigoe was goed. Pater Wahlen wist veel te schrijven."

Dus critiek was moeilijk.

„Moeilijk niet, maar lastig, want elke keer moest ik een praatje gaan maken bij den Advocaat-generaal en dan kon ik mijn abonnementen niet gaan innen. Ik stond voor alles alleen."

— De Advocaat-general betaalde zeker prompt?

„A nee, ik kan den Gouverneur en de hoge autoriteiten toch niet voor een gulden aanspreken? Die kregen het blad gratis.

— Dat was een onvoordelige tijd, mijnheer Palm, maar enfin, u kreeg de advertenties van het gouvernement.

„Neen, die kreeg ik ook niet. Dat was juist een van de redenen, waardoor geen enkele krant hier gelukte, waar niet een zekere achterhoede bij was zoals bij de „Curaçaosche Courant" en de „Amigoe di Curaçao". De mensen betalen niet".

Ook in dit opzicht is er dus nog weinig veranderd. Men zou verstomd staan te weten hoeveel geld op Curaçao verloren gaat doordat het „op straat blijft" zoals het heet, hetgeen wil zeggen dat abonnees niet betalen of dat het achter over gedrukt wordt. Beide zijn hoge begrotingsposten. Er is niets aan te doen. Abonnementsgelden kunnen practisch niet geïnd worden en de hoge salarissen, die men aan een lessenaar in een gouvernementskantoor gemakkelijk kan opstrijken, maken het onmogelijk quitantielopers naar ra- to te bepalen.

„De journalistiek op Curaçao is altijd een bankroete boel, geen krant kan hier bestaan: het is hier te klein, men betaalt niet en wie wel betaalt leest de krant met de gehele buurt, men in een kringetje op de stoep."

— Waar leefde u dan van?

„Ik was afslager op vendu's, werkte in een winkel deed wat er voor de hand kwam. Dat levert geld op. Er zijn drie slechte dingen op Curaçao: journalistiek omdat men niets verdient, collecteren omdat men niets krijgt en loterijbriefjes verkopen, omdat het te weinig oplevert en de mensen je nakijken."

Palm vertelt verder dat hij aan de Ruyterkade nog een tijd lang een bierhuis hield, waar hij mooi geld maakte. Het huis was van Lijba en stond drie huizen van de Gezelligheid af. Er kwamen steeds meer boten.

—En ondertussen schreef u nog de krant?

„Neen, El Sol, want zo heette het blad dat ik toen uitgaf, had ik gestaakt. El Sol heb ik feitelijk in drie termijnen uitgegeven. Het begon in 1910. Toen heeft het blad ongeveer een jaar gelopen.

Anderhalf jaar heb ik daarna mijn bierhuis gehad. Daarna heb ik El Sol weer voortgezet. Toen heeft het weer omstreeks een jaar gelopen, waarna het staakte omdat ik toen ben gaan reizen.

Waarheen?

„Naar Puerto Cabello, Maracaibo en naar Colon. Ik ben nog een tijdje naar Colon, waar ik een paar maanden ben geweest. In Venezuela was ik elf maanden en in Colombia 6 weken".

— De krant had dus zoveel opgeleverd dat er nog een vacantie af kon van tijd tot tijd.

„Neen, ik ging er heen en nam een baantje. In Colombia heb ik in Aroa (binnenland van Tucaca) op de administratie van de kopermijnen gewerkt bijvoorbeeld.

— En na uw terugkeer ging de krant weer opeens door?

„Alsof er niets gebeurd was. Iedereen las mijn krant. Toen ik uit Colon kwam heb ik een drukkerij gekocht en wat ik mijn eigen baas. Das wat een mooie tijd."

Sjon Camilo vertelt, dat zijn drukkerij hem 50 gld. kostte en bestond uit een handpers en kasten met letters. Hij schreef, redigeerde, zette en drukte zijn krant allemaal zelf. Soms had hij een knechtje voor 75 cts. per dag om te helpen. De inhoud van zijn blad bestond vooral uit Scheepstijdingen, maar ingezonden stukken heeft Palm nooit opgenomen, want „je weet niet wat er achter schuilt", klinkt de wijze les van den grijs geworden journalist-verkoper.

Palm zegt, dat krantenschrijven op Curaçao te veel complicaties heeft, het is er te klein, en ook loont het niet omdat het publiek op Curaçao geen kranten leest, maar ze slechts globaal doorziet. Wie de oude kranten van Palm doorziet staat verbaasd, zo aardig en vlot hij schreef. Hij was opgewekt, humoristisch.

Toen hij een paar oude kousen kreeg om er iets over te schrijven zoals het gaat op Curaçao, waar men de juiste journalistieke standaard van geen cadeautjes te aanvaarden nu eenmaal niet strict kan toepassen, zette hij na een hartelijke aanbeveling in zijn recensie, dat hij zich aanbevolen hield voor verdere zendingen van allerhand kledingstukken ter recensie, omdat dit geriefelijker was dan het hopeloze ophalen van abonnementsgelden!

Het eind van „El Sol", hetwelk De Zon betekent, was ook een leuke mop. Palm voorspelde in zijn laatste nummer een eclips voor de volgende dag, verder niets. Aan deze eclips is tot op heden geen eind gekomen!



EEN LOSSE GREEP UIT VROEGERE BLADEN VAN CURAÇAO.

Bovenaan ziet men koppen van De Vrijmoedige, De Wekker en El Observador. Het papier is nogal vergaan. El Vapulador en La Luz zijn ook allang vergaan. El Observador (van Aruba) herinneren sommigen zich nog evenals La Verdad van Aruba. Aan de rechterzijde liggen enkele Bovenwindse bladen: De Slag om Slag, New Life en Bovenwindsche Stemmen, die alle bij gebrek aan materiaal staakten. Alleen het nieuws van de Bovenwindsche Stemmen wordt nog gepubliceerd in Dagblad Amigoe di Curaçao. Ook ziet men een nummer van Curazao Ilustrado met het portret van Gouverneur Fruytier. El Sol (onderaan) is een van de uitgaven van J. Camilo Palm, waarover op deze bladzijde een vraaggesprek staat.

BUITENLAND.

GEALLIEERD COMMUNIQUE VAN NAPELS.

„Te land: Aan het Anzio-front van het 5e leger vonden op verschillende punten scherpe botsingen plaats. Het hoofdfront van het 5e leger was kalm. De patrouilles waren actief. De patrouilles van het 8e leger vielen den vijand aan en bezorgden hem verliezen.

In de lucht: De vliegtuigmontagefabriek te Steyr werd gisteren aangevallen door een grote strijdmacht van zware bommenwerpers, geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen. Het weer beperkte andere luchtoperaties doch gevechtsbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen onderhielden patrouillevluchten boven het strandhoofd. Lichte vliegtuigen vielen de scheepvaart voor de Dalmatische kust en de scheepvaart te Castiglionello aan. Tijdens de nacht van 22 Februari vielen lichte bommenwerpers verbindingswegen in het gebied van het strandhoofd aan. 36 Vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten. Wij verloren er 7. De Noordafrikaanse luchtmacht voerde ongeveer 850 enkelvluchten uit. Boven het strandhoofd bedroeg de vijandelijke activiteit 6 enkelvluchten." (Napels (AP) 24.2)

343 NEERGESCHOTEN.

Officiële verklaringen in Londen en uit het Geallieerde Hoofdkwartier te Napels delen mede, dat een totaal van 343 Duitse vliegtuigen is neergeschoten binnen de laatste vier dagen door Noordamerikaanse vliegers in aanvallen op Duitsland. 33 Daarvan werden neergeschoten bij de aanval van Woensdag op Steyr in Oostenrijk door Liberators en escorterende gevechtsvliegtuigen uit Italië (Londen (AP) 24.2).

STETTINIUS HEEFT NOG HOOP

De waarnemende Staatssecretaris der Verenigde Staten, Edward Stettinius deelde mede, dat de Verenigde Staten nog de hoop koesteren om Finland uit de oorlog te krijgen. Zijn bemerking kwam als antwoord op gepubliceerde berichten, dat Juhu Paasikivi, de vroegere Finse minister, uit Stockholm naar Helsinki teruggekeerd is zonder enige aanwijzing gegeven te hebben, dat Finland spoedig uit de oorlog kan treden (Washington, (AP) 23.2).

DE LUCHTMACHT.

Ter gelegenheid der viering van de verjaardag van het Rode leger verklaarde Herbert Morrison, dat ongeveer de helft van de Duitse luchtmacht thans vergaard is voor de bescherming van Duitsland. „Een-zesde bevindt zich in het Middellandse Zeegebied; minder dan één-derde is ingezet tegen het Rode leger en de Rode luchtmacht in het Oosten. Er zijn viermaal zoveel gevechtsvliegtuigen in Duitsland zelf als aan het Russisch front... Tot het midden van deze maand werd 225.300 ton bommen op Duitsland geworpen; hiervan viel 50.000 op het Ruhrgebied en 24.000 ton op Berlijn binnen de laatste drie maanden. Deze verrichtingen werden alleen door onze Raf volbracht" (Londen, (AP) 23.2).

BOMBARDEMENTEN OP FINLAND.

Het Finse communiqué deelde mede, dat de Russen Dinsdag luchtaanvallen hebben gedaan op Aabo en Mariahamina. Ook werden enkele bommen geworpen op steden aan de Golf van Bothnië, waaronder Piertsaari. Volgens het communiqué werd enige schade veroorzaakt. Er waren ook enkele slachtoffers onder de burgerbevolking (New York, (AP) 23.2).

STEUN AAN UITGEHONGERDE BEVOLKINGEN.

De Senaat van de Verenigde Staten heeft met algemene stemmen een resolutie aangenomen om onmiddellijk een actie te beginnen tot hulp aan de uitgehongerde bevolkingen van Nederland, België en Noorwegen. De resolutie wil samenwerking van het Staatsdepartement met de Britse en andere regeringen om deze landen op dezelfde wijze bij te staan als men dit met Hellas heeft gedaan.

BEKENDMAKING.

De Gezaghebber van Aruba maakt bekend, dat met ingang van den **18n Februari 1944** de volgende Maximum-prijzen voor versche visch van toepassing zijn op dit eiland:

	afgehaald aan steiger per kilogram	wederverkoopers	O'stad San Nic.
Pargo (Red Snapper)	f. 0.85	f. 1.10	f. 1.20
Koningvisch	0.80	1.10	1.20
Carito en alle andere kleine visschen	0.65		0.85

De Gezaghebber voornoemd,
WAGEMAKER.

LAATSTE NIEUWS

— **De Duitsers hebben in de afgelopen nacht een nieuwe scherpe aanval gedaan op Londen.** Er werd schade aangericht en ook zijn er slachtoffers te betreuren. Hedenmorgen klonk opnieuw het luchtalarm in Londen toen twee Duitse verkenningsvliegtuigen de aangerichte schade kwamen waarnemen.

— **Verschillende formaties van Bostons, Mitchells en Mosquito's onder dekking van Typhoons vielen hedenmorgen militaire installaties in Noord-Frankrijk aan. De radio-stations van Bremen en Friesland konden niet worden beluisterd zodat men aanneemt, dat Noordamerikaanse vliegtuigen aanvallen in Duitsland doen.**

— **Duitse e-boten** die Woensdagmorgen poogden een klein convooi nabij de Engelse Oostkust aan te vallen werden afgeslagen door lichte strijdkrachten van de Britse vloot. Een e-boot werd opgeblazen.

— **Luitenant Generaal Carl A. Spaatz, Bevelhebber van de Noordamerikaanse strategische luchtmacht in Europa, brengt op het ogenblik een bezoek aan het Middellandse Zeegebied in verband met het coördineren der luchtaanvallen uit het Westen en het Zuiden tegen Duitsland.**

— **Het Geallieerde Hoofdkwartier te New Delhi meldt, dat Geallieerde troepen, grotendeels bestaande uit leden van de Brits Indische 5e divisie, de Japanners hebben opgeruimd in de buurt van de belangrijke pas op de Westelijke hellingen van de Arakan-heuvels.**

— **De Noordamerikaanse Afgevaardigde Coffee, een Democraat van Washington, heeft geëist, dat de Verenigde Staten ogenblikkelijk de diplomatieke betrekkingen met Spanje zullen verbreken.**

— **De Noordamerikaanse pers is heden vol van het conflict tussen Roosevelt en het Congres.** Roosevelt zelf stelt pogingen in het werk om een actie tegen zich in de Democratische Partij te voorkomen. In een telegram aan Senator Alben Barkley, die zijn **ontslag als Democratische leider in de Senaat** heeft aangeboden, drong de President er op aan dat Barkley niet zal aftreden. Het telegram was geadresseerd: „Dear Alben." In sommige kringen gelooft men dat Senator Barkley misschien als candidaat van de Democratische Partij Roosevelt naar de loef zal steken bij de komende Presidentsverkiezingen. De Republikeinen slaan het hele geval natuurlijk met stille pret gade.

ONZE CLICHÉ'S.

De cliché's in dit nummer werden gemaakt door de plaatselijke firma D. Cariles. De Heer Capriles was zeer overbelast met het maken van cliché's in verband met de komst van Prinses Juliana, maar heeft toch direct gehoor gegeven aan ons verzoek enkele cliché's te maken en zoals men ziet op waarlijk voortreffelijke wijze, iets wat wij trouwens gewend zijn van deze actieve firma.

Ons Koninkrijk.

JAPANSE VOORZORGSMAATREGELEN.

— Dat de Japanners bang zijn en zich nu reeds af gaan vragen waar de vogende aanval der geallieerden zal plaats hebben, bleek uit een radio-uitzending, waarin zij bekend maakten, dat een „politie-macht" gevormd is uit de vissers van Besuki, de oostelijkste provincie van Java. Dezen hebben opdracht uit te kijken naar vijandelijke schepen.

Java is ruim 3000 km. verwijderd van het dichtsbijgelegen gevechtsgebied en de Japanners zijn druk doende er een vooruitgeschoven basis van te maken.

OPLEIDING TOT SPOORWEGARBEIDERS.

— Een nieuwe poging om de huidige vervoer-moeilijkheden te overwinnen heeft geleid tot de oprichting van scholen door de Japanners om jonge Javanen als spoorwegarbeiders te bekwamen; terzelfdertijd worden zij met de Japanse „geest" doordrongen.

TOEZICHT NEDERLANDSE AANKOOPCOMMISSIE

Een nieuwe commissie om den Nederlandsen gezant in de Verenigde Staten, Dr. Alexander Louden bij te staan in het toezicht op de Nederlandse Aankoop-commissie is in het leven geroepen door een gezamenlijk besluit van de Ministers van Buitenlandse Zaken van Scheepvaart. Handel en Nijverheid, van Oorlog-en vanOverzeesche gebieden.

Het besluit werd getekend op 19 Januari en vormt een amendement op het Besluit van 27 Januari 1941, waarbij de N. I. C. werd ingesteld.

De Toezicht Commissie zal bestaan uit tenminste drie en ten hoogste vijf leden, bijgestaan door een secretaris, die door den Gezant wordt aangeduid.

RODINS WERK.

Zelfs het werk van Rodin rangschikken de Duitsers onder „bolsjewistische Cultuur." Het Parool" vertelt hoe aan de Nederlands-Belgische grens de politie vier foto's van beeldhouwwerk van Rodin ontdekte tussen de baggage van een reiziger. Een grote streep werd over de foto's getrokken en de opmerking gemaakt, dat bolsjewistische Cultuur ongewenst was. Toen de eigenaar zeide, dat Rodin een Fransman was, die stierf voor de Russische revolutie plaats greep, nam de Duitse politie daar geen genoegen mee en zijn chef viel hem bij en verklaarde op zijn beurt, dat dergelijke kunst door de Duitsers als ongewenst werd beschouwd.

GEBREK AAN METAAL.

Hoezeer de Duitsers gebrek hebben aan metaal blijkt uit een nieuwe bepaling, waarbij alle koperen deurkrukken en koperen platen van de Nederlandse Spoorwegen door de bezetters opgeeist worden.

VADERLANDERS STIERVEN VAN HONGER.

Een bevestiging van het feit dat de Duitse gevangenbewakers op systematische wijze 20 Nederlandse krijgsgevangenen van honger lieten omkomen, blijkt uit de brief van een overlevende die in het sluikblad „Ons Volk" werd opgenomen. De Nederlandse krijgsgevangenen weigerden ten bate van de Duitse oorlogsinspanning te werken en beriepen zich op de Conventie van Génève. De Duitsers zeiden, dat zij met die „Jodenzaak" niets hadden te maken. Gedurende het gedwongen honger-proces aten de soldaten de blaren van de bomen en sommigen kropen zelfs onder het prikkeldraad door om het gras in een naburig weiland te eten. De twee honderd slachtoffers maakten deel uit van twee contingenten, die zich na de Duitse oproep te Amersfoort hadden gemeld. Zij stierven na twee en een halve maand in de gevangenis opgesloten te zijn. Het blad klaagt de Duitsers aan en zegt: Ditmaal gaat het niet over de behandeling in concentratie-kampen, maar in de krijgsgevangenkampen.

DOELEN IN NEDERLAND AANGEVALLEN.

Terwijl Zondag zware aanvallen van Marauders plaats hadden op Duitsland hebben jagers doelen in Nederland aangevallen.

DE OVERVAL TE DEN HELDER.

De zaak van de overval op het Arbeidsbureau te Den Helder, waarvoor reeds drie vaderlanders zijn doodgeschoten, is nog niet beëindigd. Zekere Sperling moet nog terecht staan; Jan van Herwijnen, die reeds ter dood is veroordeeld, werd nog niet terechtgesteld, omdat men zijn getuigenis nog nodig heeft in de zaak tegen Sperling. Van Herwijnen heeft nl. verklaard de sleutels van het arbeidsbureau ontvangen te hebben van Sperling, maar deze ontkent ten stelligste.

STRAATNAMEN IN BATAVIA GEWIJZIGD.

— Teneinde „Nederlandse invloeden" te weren zijn de straatnamen in Batavia gewijzigd. De van Heutz-boulevard heet nu „Djalan Raya Showa", wat betekent: Straat van het tijdperk van den huidigen Keizer; Nassau-boulevard heet „Dlajan Raya Meidji", wat betekent: Straat van het tijdperk van Hirohito's grootvader.

HET MORELE PEIL DER NSB-ERS

De NSB-ERS zijn bezorgd over het morele peil van hun leden en een onderzoek is ingesteld naar het verleden der leden, teneinde na te gaan of zij geen veroordelingen ondergaan hebben voor misdrijven. Het sluikblad „Het Parool" is in bezit geraakt van een gedeelte van dit onderzoekingsmateriaal en schrijft, dat van 754 N.S.B.-ers er 107, of 14% veroordelingen ondergingen voor diefstal, fraude, inbraak, zedenschennis enz. Van een Rotterdamse groep van 295 waren er 89, die wat op hun kerfstok hadden en in Zeeland 18 van de 38. Het ging alleen over misdaden, die voor de bezetting waren bedreven.

NEERGESCHOTEN.

Een 23-jarig Nederlands vaderlander die ondergedoken was werd neergeschoten bij een achtervolging. Volgens het „nationale dagblad" gebeurde dit te Beek bij Nijmegen. Er zouden eerst waarschuwingsschoten gelost zijn.

NOG STEEDS ACTIEF.

Nederlandse guerrilla-krijgers zijn nog steeds actief in het Zuiden van Borneo; dit bleek uit een Japanse radio-uitzending, waarin gesproken werd over de ontwikkeling van de natuurlijke bronnen van het eiland en waarbij terloops gezegd werd, dat er een wacht gevormd was om vijandelijke guerrilla krijgers te beletten aanvallen te verrichten. Van Nederlandse zijde wordt verklaard, dat men, na de Japanse bezetting, nooit meer iets heeft gehoord over de troepen, die in het Zuiden van het eiland verbleven; hier schijnt hetzelfde gebeurd te zijn als in Sumatra, waar zij zich eveneens terugtrokken in het binnenland en vandaar uit een guerrilla-oorlog voeren.

LEY BIJ MUSSERT.

Dr. Ley heeft een bezoek gebracht aan Mussert teneinde met hem de positie van de Nederlandse arbeiders in Duitsland te bespreken. Ook Van Geelkerken, Huygen en Woudenberg woonden deze besprekingen bij.

GENEESHEREN GEWAARSCHUWD.

De Nederlandse sluikpers heeft de geneesheren gewaarschuwd niet te treden in de Duitse voorstellen om naar Duitsland te vertrekken, daar het meer dan twijfelachtig is, dat zij hulp zullen mogen verlenen aan de Nederlandse arbeiders en hun vertrek naar Duitsland in de grond steun betekent aan de Duitsers.

TIMOR GEBOMBARDEERD.

Nederlandse Mitchells hebben Zaterdag het dorp Manatuto op Timor gebombardeerd. Andere aanvallen waren gericht op Koepang, waar o.m. de brug over de Mina onder vuur werd genomen.

HANDELSVERDRAG.

Duitse vertegenwoordigers hebben te Stockholm een handelsaccoord gesloten voor Nederland, België en Luxemburg met Zweden, waardoor de handelsbetrekkingen tussen deze landen sterk verhinderd worden.

ZIJ HEBBEN ER GEEN ZIN IN.

Hoewel de Duitsers landhuizen in Nederland hebben opgeëist teneinde er zwangere Duitse vrouwen in onder te brengen, schijnt er bij de aanstaande moeders weinig animo te bestaan; zij weigeren naar Nederland te komen uit angst voor de bevolking en alleen onder bedreiging, dat hun rantsoenkaarten worden ingetrokken zijn zij te bewegen er hun intrek te nemen.

ONDERSCHEIDING.

Het Kruis met Zwaarden van Commandeur in de Orde van Oranje Nassau is door Koningin Wilhelmina toegekend aan Sir Louis Greig, Secretaris van het Britse Ministerie van Luchtvaart.

HET CONCENTRATIEKAMP TE VUGHT.

Zoals men weet hebben de Duitsers in Nederland de gewoonte vrouwen en kinderen van ontsnapte tegenstanders van het nazie-regime in het concentratiekamp van Vught op te sluiten. Men aarzelt zelfs niet zwangere vrouwen op te sluiten en vele kindjes zijn er reeds geboren.

VIKING TANK-DIVISIE OMSINGELD.

Radio-Moskou heeft in een uitzending in het Nederlands bekend gemaakt dat onder de omsingelde divisies in Rusland ook de Viking tankdivisie is. N.S.B.-vrijwilligers maken deel uit van deze gepantserde divisie.

ONDERSCHEIDINGEN UITGEREIKT.

Elf officieren matrozen van de Britse vloot hebben uit handen van Luitenant-Admiraal Johannes Theodoor Fürstner Nederlandse onderscheidingen ontvangen.

Zijn het Neger-Engels en het Papiament onder dezelfde omstandigheden ontstaan?

Dat vele Neger-Engelse woorden overeenkomen met woorden van het Papiament, moet gezocht worden in het feit, dat Suriname vroeger ook een Spaanse kolonie geweest is. Bovendien dit is ook de voornaamste reden, heeft de Portugese taal grote invloed gehad bij het ontstaan of de vorming van het Neger-Engels, doordien talrijke Portugese Joden zich in vorige eeuwen in Suriname vestigden. Hierbij komt nog het grote aantal Portugese handelaren, die vroeger nagenoeg de leiding van de Surinaamse handel in handen hadden. Dan moet ook niet vergeten worden, dat de vroegere Surinaamse negerarbeiders van dezelfde landstreken in Afrika afkomstig waren als de vroegere Curaçaose negerarbeiders. Het Papiament is dan ook niet van het Spaans, maar van het Portugees afgeleid. Ook op Curaçao was het aantal Portugese Joden, die zich hadden gevestigd, groot, zodat door de grote invloed van het Portugees het Papiament ontstaan is. Nadat het Papiament reeds zijn beslag had, werden daarna Spaanse woorden opgenomen; toen Curaçao later onder de Engelsen en Fransen kwam, werden natuurlijk ook vele Engelse en Franse woorden opgenomen. Langzamerhand door de omgang en handel met de Latijnse landen kreeg het Spaans de leiding van het Papiament, terwijl in Suriname daarentegen het Engels de leiding kreeg. Dientengevolge moesten vele Portugese, en Spaanse woorden plaats maken voor Engelse. De Saramaccaner Bosnegers waren weggelopen slaven (marons); deze kwamen niet licht in contact met de Engelsen, noch met de overige bevolking, zodat heden ten dage nog de taal der Saramaccaner-Bosnegers een groot verschil vertoont met het Neger-Engels. Een Curaçaoënaar of een ieder, die de Spaanse taal verstaat, zal het geenszins lastig vallen een Saramaccaner-Bosneger te verstaan. Niet alleen wat betreft de etymologie, doch ook de idioma, grammatica, en vooral wat de syntaxis betreft, heeft het Neger-Engels veel gemeen met het Papiament. Hier volgen enige taal-kundige voorbeelden. Beide talen gebruiken in de Tegenwoordige tijd de z.g. progressieve vorm d.i. om aan te geven dat een handeling actief plaats vindt, of aan de gang is. Het Neger-Engels bedient zich van het hulpwerkwoord „dé", ook een verbastering is van het Engelse „to do"; „dé" betekent ben, is, zijn. Het Papiament bedient zich ook van een dergelijk hulpwerkwoord nl. „tâ", dat afkomstig is van het Portugees of Spaans „estar". Ook „tâ", betekent ben, is, zijn. Aanvankelijk gebruikte het Neger-Engels ook het hulpwerkwoord ta, deze is echter later verdrongen geworden door het Engelse „dé" ta wordt nog steeds gebruikt door de Saramaccaner Bosnegers. B.v. het regent tjoba ta kaj Papiament awa ta kai. Nu het gebruik der beide hulpwerkwoorden dè en tá; vergelijk tevens de zinsbouw.

Naar Punda gaan: Na Punda mi ta bai; Na Punda mi de go.

Ik ben aan het eten: Come mi ta come; Njan mi dè njan.

Er zijn echter werkwoorden in het Neger-Engels zowel in het Papiament met dezelfde betekenis, die de Progressieve vorm niet dulden. Bijvoorbeeld willen, kunnen, weten.

Ik weet het niet: Papiament: mi no sabi, Neger-Engels: mi no sabi.

Ik wil niet: Papiament: Mi no ké, Neger-Engels: Mi no wani. Vele substantiva in beide talen worden op dezelfde wijze gevormd b.v.

Een geleerde: Un homber sabi: Wan sabiman.

Een domoor: Un homber bobo: Wan donman.

Zo zou ik verder kunnen gaan en meer voorbeelden aanhalen van grote overeenkomst betreffende beide talen, maar volsta met het bovenstaande. De bedoeling is alleen maar om aan te tonen, dat de overeenkomst van vele woorden, enz. in beide talen geen louter toeval is, doch dat beide talen min of meer onder dezelfde invloeden en omstandigheden zijn ontstaan.

W. J. A. Buttner.

Journalistiek Leven in Curaçao.

1.

INLEIDING.

Een proeve te leveren een geschiedbeschrijving te geven van de Pers in het Staatsdeel Curaçao is geen eenvoudige taak. Geldt het al van Curaçao in het algemeen, dat er geen volledige en wetenschappelijk opgestelde Geschiedenis bestaat, erger is het dat men hier in elk opzicht met een ongeevenaarde onachtzaamheid zelfs de bronnen en documenten, waaruit het nageslacht deze historie zou kunnen vorsen, behandelt, zodat de kostbaarste bronnen hier vergaan. En dit geldt zowel van die bronnen, die in handen of onder de macht der Overheid zijn, als van die over welke particulieren beschikken. Des te onbegrijpelijker is deze onachtzaamheid, omdat juist van de bevolkingen onzer Eilanden haar vaderlandsliefde, haar gehechtheid aan de geboortegrond — die deugd der liefde, welker majesteit St. Thomas met zoveel recht beschrijft — schier haars gelijke niet gevonden wordt en deze zelfs zo sterk en innig is, dat de bewoners der onderscheidene eilanden elkander bijna niet eens als landgenoten willen erkennen.

Redelijkerwijze zou men dus mogen verwachten, dat al wat op hun Eilanden betrekking heeft, met zorg wierd bewaard. Nòg erger is deze onachtzaamheid, omdat het grote belang van dit Gebied toch zeker voldoende blijkt uit de gevechten, zeeslagen en zelfs oorlogen, die de volken geleverd en gevoerd hebben om het bezit van onze Eilanden.

Pijnlijk evenwel is deze onachtzaamheid, nu in deze tweede Wereldoorlog dit gebied tezaam met Suriname vrij gebleven is van den vijand, zodat in de eeuwen, die komen zullen de annalen onzer historie Curaçao en Suriname, met het kleine onbezet gebleven deel van Indië, een stukje van Nieuw Guinea, bij herhaling zullen noemen. Ongetwijfeld zal in de tijd, die komen gaat, meer aandacht aan Curaçao gewijd worden.

Vele hoge persoonlijkheden zijn herwaarts gekomen, Nederlandse instellingen vestigden haar zetel hier. Inderdaad pijnlijk zal het dan voor ons zijn wanneer wij hun, die ons vragen om gegevens omtrent ons gebied, niets zullen kunnen geven.

Een alles omvattende Geschiedenis van ons Gebied zal dus te gelegener tijd moeten worden geschreven. Toen wij nu vernamen, dat anderen de pen op het papier gezet hadden om in een monographie op het gebied hunner kunde, vast te leggen zoveel zij nu nog konden achterhalen eer het verloren ging, meenden wij althans een proeve te moeten doen ten aanzien van die in onze huidige maatschappij zo op elk gebied belang- en invloedrijke factor, welke de Pers genoemd wordt.

Een welkome gelegenheid bood ons het samentreffen van het 60-jarig jubileum van ons blad — op 1 Januari jl. — met dat van de Nederlandse Journalisten-Kring en van het 40-jarig jubileum der Nederlandse Rooms-Katholieke Journalisten-Vereniging, welker zetels tijdelijk, gedurende deze tweede wereldoorlog, op Curaçao gevestigd zijn. Wij meenden hierdoor twee belangen te dienen: conservering van veel, dat nog slechts in het geheugen der levende generatie bewaard is, en een bijdrage te leveren aan de geschiedenis der Nederlandse Pers in het algemeen.

Meer dan een proeve kon het niet zijn. Het dagelijkse werk eener Curaçaose redactie vergt reeds den gehelen mens. Bovendien is het terrein te onontgonnen om reeds bij een eerste bewerking gerijpte vruchten op te leveren. Wij zeggen allen dank, die ons bij het vergaren van het materiaal behulpzaam zijn geweest op de verschillende eilanden.

Wat het Eiland Curaçao betreft, bestond er iets, van de andere niet. Onze voorgangers, Pater A. P. Euwens O.P. in de „Amigoe di Curaçao" van 22 Juni 1922 en Pater M. Hulsman O.P. in de editie van 30 December 1933, hebben reeds lijsten samengesteld van wat zij, wat betreft het Eiland Curaçao, hebben kunnen achterhalen; zonder deze lijsten was het zeker onmogelijk geweest tot het resultaat te komen, dat wij thans publiceren.

Pater Euwens' lijst is practisch een copie van een lijst, welke de krantenverzamelaar Casten D. Meyer hem bij brief van 3 November 1919 toezond. Pater Hulsman heeft deze lijst aanzienlijk weten uit te breiden.

Ook ons is het gelukt in deze lijst verschillende toen niet achterhaalde periodieken in te lassen en bovendien hebben wij waar mogelijk aan de lijst van namen die biezonderheden en karakteristieken toegevoegd, welke den lezer een indruk geven van het blad, welks naam alleen toch bijna niets zegt.

Misschien, dat niet ieder het in elk geval hiermede eens is. Dit kan niet anders, daar wij anders hadden moeten vervallen in dorre feiten of voze algemeenheden. Ook zal deze eerste geschiedbeschrijving van de Curaçaose Pers hiaten vertonen en zullen gevoeligheden worden gekwetst omdat namen per abuis onvermeld bleven of omdat een blad zal menen, dat de betreffende gegevens onvolledig of onjuist zijn. Men duide het ons niet euvel, maar sture ons een aanvulling toe, die wij gaarne zullen benutten.

Allereerst zal een lijst volgen met welke periodieke publicaties ons bekend zijn geworden: Aruba, Bonaire, Curaçao, Bovenwinden. Hierna zullen wij in enkele afleveringen een en ander opmerken omtrent factoren, welke op de ontwikkeling der journalistiek in Curaçao invloed hebben geoefend (talen, drukkerijen, berichtgeving) om vervolgens de inhoud der Curaçaose kranten en haar doel in samenvattend verband te bezien en na te gaan hoe uit dit alles de huidige Curaçaose pers is tot stand gekomen.

Vaak zijn wij bij onze naspeuringen op de meest tegenstrijdige gegevens gestuit. Het is niet steeds mogelijk geweest dit alles te ontraadselen. Behalve deze tegenstrijdigheden zijn er nog andere open vragen, welke voor verdere geschiedvorsing bewaard blijven. Danken wij allen, die zo welwillend waren ons te helpen, bij voorbaat danken wij ook hen, die zo vriendelijk zullen zijn ontbrekende gegevens, biezonderheden omtrent alle vermelde personen (jaartallen, familiebetrekkingen, foto's) aan ons toe te zenden. In het biezonder zullen ook oude exemplaren van alle op een onzer Eilanden gedrukte periodieken op prijs worden gesteld.

Als norm voor opneming hebben wij gesteld: op bepaalde of onbepaalde tijden verschijnende geschriften. Of zulk een geschrift gedrukt, of gestencild verscheen of verschijnt, is buiten beschouwing gelaten, daar enkele van de belangrijkste geschriften op de meest primitieve wijze tot stand kwamen. Ook geschriften, welker circulatie beperkt is tot zekere groep — clubs en schoolblaadjes — zijn opgenomen, omdat in zeine samenleving immers alles het eigendom der gemeenschap is. De waardij van dit gemeenschappelijk bezit, dat de Pers is, ook in Curaçao beter te doen beseffen, zij het resultaat van dit geschrift.

Wordt vervolgd.